

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobkyně: **Labrys, o.p.s.**, IČ 27573486, se sídlem Hloubětínská 16/11, Praha 9, zast. Mgr. Jiřím Pražákem, advokátem, se sídlem Havlíčkova 218, Rokycany, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2023, č. j. 6 A 98/2021-80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti žalobkyně **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2023, č. j. 6 A 98/2021-80, a vůči rozhodnutí ministra kultury ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP.
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **tří dnů** od právní moci tohoto usnesení Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši **1.000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1]Rozhodnutím ministra kultury ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP, byl zamítnut rozklad žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2020, č. j. MK 45173/2020 OPP, kterým podle § 21 odst. 5 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“), odejmul žalobkyni povolení k provádění archeologických výzkumů č. 7950/2006 ze dne 29. 9. 2006.

[2]Toto rozhodnutí napadla žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 26. 1. 2023, č. j. 6 A 98/2021-80, zamítl.

[3]Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelka nejprve uvedla, že jejímu předchozímu návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě vyhověl již městský soud usnesením ze dne 18. 10. 2021, č. j. 6 A 98/2021-33. Dále konstatovala, že je obecně prospěšnou společností, jejímž hlavním předmětem činnosti je provádění archeologického výzkumu na základě žalovaným uděleného povolení. Uvedenou činnost provozuje od roku 2006 a plní veškeré povinnosti stanovené zákonem a dohodou o rozsahu a podmínkách archeologických výzkumů uzavřenou s Akademií věd České

republiky. Napadené rozhodnutí ministra kultury pak představuje faktický zákaz její činnosti a tím i její ekonomickou likvidaci, neboť by po dobu řízení o kasační stížnosti nemohla plnit své závazky, přičemž archeologický výzkum představuje zhruba 98 % jejích příjmů. Zaměstnává řadu osob, dále hradí nájemné a další náklady spojené s provozováním její archeologické činnosti ve výši zhruba 900.000 Kč. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti podle stěžovatelky nevznikne újma ani jiným osobám, jelikož napadené rozhodnutí ministra kultury se týká pouze jí samotné, případně by taková hypotetická újma hrozila pouze v nepoměrně nižším rozsahu než stěžovateli. Dále stěžovatelka konstatovala, že důvody napadeného rozhodnutí ministra kultury se týkají období mezi lety 2015 a 2019, kdy probíhal spor mezi stěžovatelkou a Akademií věd České republiky ohledně otázky uzavírání dohod o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů podle § 21 odst. 2 památkového zákona. Uvedený spor byl vyřešen rozhodnutím městského soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 5 A 130/2016-96, přičemž v návaznosti na něj došlo k uzavření dohody nové. Prováděním archeologických výzkumů po dobu řízení o kasační stížnosti stěžovatelky tak nebude docházet k žádnému porušení ani ohrožení veřejného zájmu. K ohrožení veřejného zájmu dojde naopak v situaci, kdy stěžovatelka nebude moci v souladu s § 22 odst. 2 památkového zákona provádět záchranný archeologický výzkum. Vzhledem k dikci zmíněného ustanovení a související povinnosti stavebníků provést záchranný archeologický průzkum na území s archeologickými nálezy by tak došlo k přerušení stavby a tím i značným škodám na straně stavebníků i veřejných rozpočtů v případě nezpracování nálezů a dokumentace k nim. K tomu stěžovatelka specifikovala záchranné archeologické průzkumy, které aktuálně provádí. Stěžovatelka uzavřela, že je ve veřejném zájmu, aby byly jí prováděné výzkumy dokončeny a nevznikla finanční i společenská škoda nezpracováním dat a nálezů získaných v terénu. Proto by měl být její kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

[4]Žalovaný ve vyjádření k návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že mu nejsou známy žádné nové skutečnosti, které by nastaly od vydání usnesení městského soudu, jímž byl přiznán odkladný účinek žalobě stěžovatelky, a které by mohly odůvodnit nevyhovění i nynějšímu návrhu stěžovatelky. Uzavřel, že proti návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti nemá žádných námitek.

[5]Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti byl podán včas a osobou k tomu oprávněnou. Přistoupil proto k jeho věcnému posouzení podle § 73 ve spojení s § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6]Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatelky přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7]Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než

pokračování

jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatelky jako účastnice řízení před okamžitým výkonem pro ni nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-38).

[8] Při posuzování věci Nejvyšší správní soud vycházel zejména ze skutečnosti, že městský soud již žalobě stěžovatelky přiznal odkladný účinek. Rovněž je nutno zdůraznit, že proti přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neměl žádných námitek ani žalovaný.

[9] Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval první podmínkou, tj. zda výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatelku znamenaly újmu. Již v usnesení ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014-56, uvedl, že *„významnou bude újma (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) spíše tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude též spíše tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod.“*

[10] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že výkonem žalobou napadeného rozhodnutí, tj. odnětím povolení k provozování archeologických výzkumů, by na straně stěžovatelky došlo k vážné újmě. Tato újma by jí způsobila vážné obtíže v provádění její činnosti, což by mělo nemalý dopad na stěžovatelčiny zaměstnance i osoby, s nimiž spolupracuje. Jelikož stěžovatelka doložila, že archeologický výzkum, který provádí na základě povolení žalovaného, tvoří cca 98 % jejích příjmů, pak je zřejmé, že by jí výkon žalobou napadeného rozhodnutí způsobil velmi vážnou újmu.

[11] Nejvyšší správní soud proto dále přistoupil k poměřování újmy, která by jí mohla vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatelky by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, jelikož by v podstatě přišla o možnost i nadále vykonávat svou činnost, a zajišťovat si tak příjmy dostatečné na úhradu všech nákladů. Prakticky by tak byla nucena svou činnost zcela ukončit. Zohlednit je také třeba skutečnost, že stěžovatelka je obecně prospěšnou společností. Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Naopak v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by došlo k přerušení jednotlivých stavebních procesů a ke vzniku závažných škod na straně stavebníků. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[12] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do práv svědčících stěžovatelce s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131). V projednávaném případě by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s požadavkem, aby archeologický průzkum prováděly jen osoby, které

k tomu disponují příslušným oprávněním. Jak však stěžovatelka popsala, přerušením či zastavením záchranného archeologického výzkumu by mohlo dojít ke škodě rovněž na případných archeologických nálezech. Je tak ve veřejném zájmu, aby byly předmětné výzkumy dokončeny, a nevznikla tak finanční i společenská škoda nezpracováním dat a nálezů získaných v terénu. V takovém případě by mohlo dojít k jejich nenávratnému poškození či jinému úplnému zmaření.

[13] Stěžovatelka ostatně vysvětlila, že napadené rozhodnutí ministra kultury se vztahuje ke sporu mezi stěžovatelkou a Akademií věd České republiky, jehož vyústěním bylo jednání mezi oběma stranami a uzavření nové dohody o rozsahu a provádění archeologických výzkumů podle § 21 odst. 2 památkového zákona. Aktuálně tak archeologický výzkum provádí podle nových ujednání, kterými byly napraveny nedostatky původní dohody. Z informací, jež má Nejvyšší správní soud k dispozici, přitom nevyplývá, že by z hlediska veřejného zájmu představovalo hrozbu již samotné provádění záchranného archeologického výzkumu stěžovatelkou. Proti této skutečnosti ostatně žalovaný ničeho nenamítal ani neuvedl, že by došlo k ohrožení či porušení veřejného zájmu. Intenzita újmy vzniklé stěžovatelce neodložením právních účinků rozsudku městského soudu a rozhodnutí ministra kultury tak převáží nad potenciálním dotčením veřejného zájmu, a je proto splněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce vyhověl a její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2023, č. j. 6 A 98/2021-80, a rozhodnutí ministra kultury ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP.

[15] Nejvyšší správní soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti.

[16] V souladu s § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je s podáním návrhu na zahájení řízení (zde návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti) spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky č. 20 Sazebníku soudních poplatků je návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví zpoplatněn částkou 1.000 Kč. Tento soudní poplatek nebyl s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zaplacen, a proto Nejvyšší správní soud stěžovatelce uložil, aby poplatek uhradila a určil jí k tomu lhůtu tří dnů od právní moci tohoto usnesení [§ 4 odst. 1 písm. i) a § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb.].

[17] Soudní poplatek lze zaplatit jedním z těchto způsobů:

- vylepením kolků na vyznačené místo na tiskopisu připojenému k tomuto usnesení; vylepte vždy oba díly kolkové známky, tiskopis podepište a vraťte soudu, kolkové známky neznehodnocujte;

pokračování

- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1040408023**.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě zaplacen, soud jej bude vymáhat.

V Brně 17. března 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn.: 4 As 80/2023

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓